

دایکم. . /7/. . رسوو بختیار

7

دست خوشک کانی دایکم، جگ لچند ئافر تک، ک خکی گکی کی
خمان بوون، چند دست خوشک کی تم نی گنجشی ز ر جاران
سردانی مای ئم یان د کرد، نکات من ز ر بچووک بووم، ئاسایی
بوو لگ یان داد نیشتم، هر دم قسای خشیان د کرد، باسی هم موو
شتک د کرا، هر لئ حوای مندا کان تا دگات سیاست و پار و
خانوو و سردمی گنجیان، هر روو ها هر ی ککیان باسی گوند و
دایک و باوکیان د کرد.

ل پاشاندا چ ندین قسای خشی ر ژان یان باس د کرد. ل کات کدا ئ و
ئافر تانی باسیان د کم هیچیان ل ژیاندا ن ماون.
دایکی علی ی کک ل وان بوو، لگ دایکم بشو و زاری لوی
قس یان د کرد، هر دم دایکی علی باسی خان قینی د کرد، زیاتر
باس کانی ل بارای جوانی و ناخشی ئ و شار بوو، هر روو ها ز ر جار
باسی ل ئاوار بوون د کرد، ک چن ل و شار بهای کوردای تی و
د رکران، دواتر چن ل ه و ل ر گیرسا ون ت و.

دایکی علی ب رد و ام نیگ ران بوو س بار ت ب دها تووی مندا کانی
و د یگوت: راست مندا کان تا ئستا بچووکن، بام ژیان ئاوا یی
ز ر ناخشی، ت ل شوینی خت د رکرای، د ب ل سفر و دست پ بکی،
راست باوکی مندا کان پیاو کی کاسب ل ناگ و پویستمان بچی
ب، بام وک گوتم ئویش د ب ل س ر تاو دست پ بکات، ل م شار
راست ناسیاومان ه ی، بام باوکی علی ن فس ب رز بوو،
ب وانا کم داوا ل وان بکات کار کی ب بد رن و.

دایکم: دایکی علی خ م م خ، ئم خوامان ه ی، باو بک،
د بینی مندا کان گ ور د بن و کچ کان شوو د کن و کو کان ژن
د ه نن.

کاتک دایکی علی گو ل و قسان د بوو، ز رد خ ی کی د کرد و
د یگوت: ب ی تم خ شد و، چونک هر دم شت کان ئاسان د ک ی.

ز ر جار دایکی ع بد و و دایکی علی و دایکی سمک و دایکی ن وزاد
و دایکی س نگر و دایکم پ ک و داد نیشتن، کاتک د هاتن مای
ئم ئاگام ل بوو دایکی ع بد و ب ئ و ی باسی ناخشی کانی
ژیان ن کر، قسای ز ر خشی د کرد، هر دم ک ئ و د هات د بینی
هم مووان پ د ک نین.

هم مووکات دایکی ع بد و د یگوت: ئ و ب خ تان د ت نگر کردو و

دې بې بې مندا ګانن بښن، ئو وې رې رې يې. بې پېکې نیکې وې
بې دایکې و دایکې عېلیشې دې ګوت لې بې یې یېک بې و شې و زارې لوې یې
قسې مېکې، کاتېک ئو وې بې و شې و قسې دېکې، هر نیې لې ئو وې
بګات.

لېم کاتې دا هېمووان پېدېکې نېن، دېستیان بې قسې خېشی ګانې
دېکرد.

دایکې عېلې بې پېکې نینې وې دې ګوت: زېر ګار دې چووم سېموونې ئیعاشېم
دې هېنا، کاتېک باوکی عېلې سېری سېموونې کانی دېکرد و بې دایکې
عېلې دې ګوت: دیسان سېموونې کان رېقن، تې نازانی من ددانې کانم
کېکې نې ماوې، دېزانم تې بې شې و زارې لوې قسېت کردو وې و هېر
ګوتو وې: ئېژم .. ئېژم، کرکې کار کانی سېموونې ئیعاشې وایا نزانو وې
تې سېموونې رېق سارد بې وې و رېقت دې وې.

لېم کاتې دا هېموویان دېستیان بې پېکې نین دېکرد و چې ندين قسې
خېشيان دېکرد.

کېچې دایکې نېوزاد زېر بېکې مې پېدېکې نې، وېک لې پېشتردا باسم لې وې
کردو وې ئو دوو برای پېشمېرګې شېهید بوو بوون، هېردېم خېمناک
بوو، من لېچاوانې دېمبینې بیرې برای کانی دېکرد، چې ندين یاد و
یادګارې لې نې و مېشکیدا، زېر ګار دې ګوت: ئو برایانېم لې هېهېتې
لاوې دابوون، ئېستا بیریان دېکېم، منیان زېر خېسدې ویست.
دېستې خوشکې کانی دیکې شې و دایکې هېردېم دېیان دې دایې وې و
دېیان ګوت: بیر لې مندا ګانې بکې وې، سوپاس بې خوا ئوان لې سېر
رېبازی کوردایې تې شېهید بوون، خو کارکې خراپیان نې کردو وې،
ګرنگې پیاو و ئافرېت بې سېرې رزی سېرېنې وې.

دایکې سمکوش زېر ګار باسې لې ئاوارې دېکرد و دې ګوت: ئېمې لې ساې
خېفتاکان دوور خراينې وې بې شارې چکې یېکې نژیک شاری حیلې، بې راستې
سېردې مېکې ناخېش بوو.

دایکې سمکې: رېژېک باوکی سمکې بې کارکې ګانې بې وې کوردستان، دواي
رېیشتنې، پیاوانې رېژېم یان پېلیس، دېوری ماې ئېمې یان ګرت،
هېموومانیان بې وې بې ندينخانې برد.

دایکې سمکې سېرې اېی ئېم هېموو خېم و خېفېتې پېدېکې نې و دې ګوت:
سېر بوو، ژنېکې عېرې بې لې ګګې ئېمې دا لې بې ندينخانې بوو. کاتېک
ئېمې بېنی وېک شېتې لېهات، بې تایبېتې ئو کاتې زانې ئېمې
کوردین، لې ناو بې ندينخانې کې هاواری دېکرد، ئوانې دېمخېن، ئېدې
نا ګان کورد جنوکې یې، ئو ژنې تا ئو کاتې لې بې ندينخانې دا دابوو
هېر هاوار هاواری بوو.

دایکې سمکې بې دېستې خوشکې کانی دې ګانې اېی وې و دې ګوت: لې بیرمې ئو
کات پېلیسې کان لېزېلې سېربازېدېکې منیان لې مندا ګان جیا

کرد و، وات ت نیا م تر یک دوور بووم ل مندائ کان، ک چی سمک ی کو م هاواری د کرد و د یگوت: د چم لای دایکم، سمک ئ و کات ز ر بچووک بوو، و یک د زانن مندا یش ز ر ه گری دایکیی تی، ب ی ب رد وام ب باو شی من د گریا.

دایکی س نگ ر، ک ل گ دایکم خ کی ه مان گوندن، ئ ویش ب ه مان شو چ ندین ئ ش و ئازاری ه بوو، ئ ویش و یک دایکی ن وزاد بیرى برا یه کانی د کرد، چونک برا یه کانی ئ و ل ئ نفالدا ونبوون تا ئ ستاش هیچ س راخ کیان نیی.

ل ن و ندى گ ا ن و ی ئ و خ م و ئازاران ز ر جار د مبینی فرم سک ل چاوانیان د ها ت خوار. ب مام ه مووان د ی ی کترین د دای و، هیچکات ن یان د و یست دانیشن د ک یان ب ب ت ی یک پارچ خ م، ب ی دوو بار چ ندین قس ی خ شیان د کرد و زیاتریش باسیان ل چ توونی مندا کان یان د کرد.

ه ند یک ر ژ کات یک ئ و د ست خوشکان ل گ ی کتردا داد نیشن، باسی خ م و پ ژاری ژیان، منیش ل لای خ م ب رچاوم تاریک د بوو، ل ه ند یک قس یان ب ت و اوی ت د گ یشتم، ئ و ت م ن ی باسی د ک م، ت م نم خ ی ل س چوار سا د دا.

ک چی ه ند کجاری دیک ش کات یک ل گ ی کتردا داد نیشن قس ی ژنان یان د کرد، ه روا دوور ل خ م و پ ژار باسی ر ژ خ ش کانی ژیان یان د کرد، ب تایب تی ئ و کات ی پیاو کان یان ها تن داخوازیان، ل گ قس ی دیک ی زیاتر، ب تایب تی ر ژ ز ماو ند ک یان، ک چن شای و ه پ ک ل وس ر ب ئ وس ر بوو.

ئ م ل ه ول ر ل چ ندین گ ک ژیاوین س ر تا ل گ ک کی س تا قان ماو ی سا ک ل و گ ک بووین، ئ م ل و دا کر چی بووین، دواتر ها تین گ ک کی م ن تکاو ل و گ ک خانووی خ مان بوو، روو ب ر ی خانووی ک س د م تر بوو، ماو ی زیاتر ل د تا پانزد سا ل و گ ک بووین، دواتر چوویند گ ک کی 92 ئ مجار یان خانووی ک مان دوو س د م تر بوو، گ ک ک کی تا ب بیت خ شبوو، ه موو خ ک ک ی کتری د ناسی ل ناخ شی و خ شیدا ب ت نگ ی کتر و د ها تن.

ئاگادار بووم ژنانی ک ا ن ک مان دایک میان ز ر خ شد و یست و یک گوتم کات یک دایکم قس ی د کرد د یزانی چی د ه رد م ح زی ب و ن د کرد ک س ب خراپ باسی ئ و یتر بکات، ب ی ز ر یک ل ژنانی ک ا ن ک مان د مان ب دایکم د کرد و، ل دوور و د مزانی دایکم ز ر ب جوانی ئام ژگار ییان د کات، ب مام ئ و کات ن مد توانی ل ت یک دایکم دانیشم، چونک گ ور بوو بووم.

دایکم ه رد م ل گ ئ و ژنان د داد نیشن، ک ک ش و گرفت نا ن ن و ل س ر ش ی دوو مندا، ب ژن کانی ک ا ن ک مان ی د گوت: ئ و

سیرن، بے لاسر مندا تیتکی(قژی) یکه دگرن، ئی نازانن ئوانه مندا، ئوجا بے تواوی نیدزانی بے شو زاری سزانی واب دیکرد لوئی، ژن کانش هیچ تندن دگیشتن و دیا نگوت: شمام هیچ تندن گیشتن، ئممش هیک بوو تا ژن کان لگگ یکتتر پکه بندنو، ککش لاسر شوی دوو مندا دروست نکان.

دست خوشکانی دایکم زرجاران باسیان ل دایکیان دکرد، که چند میهر بان و ژنکی بوهر بوو، هرردم بے پاراستنی منداکانی له ره ناخشیپکه روو بوی چندین ککش بے توو، راست ره زگاری ئوان هموو شتکه وک ئستا برددست نبوو، بمام هموو کانیا بے ئوو بوو منداکانیا چ کو چ کج خشبخت بن.

بکشک له و ژنان باسیان له و دکرد، نازانن دایک چی، چونکه کاتکه ل دایکبوو، دایکیان که چی دواپی کردوو، بیه ئو ژنان، ب دایکم و ژنکانی دیکه دگوت: باسی دایک بکه، من نازانم سزای دایک و باوشی دایک چی، من وادزانم خوشکه گورکهم دایکم، چونکه ئو بے خوی کردووم.

ئیر دایکم و دست خوشکانی هر یکه ب ددربینی سادی خیان باسی دایکیان دکرد، باسیان له و دکرد، هیچ کاتکه دایکیان جیاواری له نوان کج و کوکان نددکرد.

بپچوانو دیا نگوت: که کان بے ئم باشتن، چونکه له وانیه کوکانمان له بر ککش و گرفتگی ژیان و بژوی ناتوانن زهر سردانمان بکه، دواپی ئو و زماوندی خیان دکان، بمام که کان زوو زوو سردانمان دکان، چونکه که کان هرردم خیان بے بکشک له دایک و باوکیان دزان.

بے و ب هنانو ش دایکم باسی له داپیری و داپیرم دگوت: کوکانیش زهر باشن سردانی من و باوکی دکان، چ پویستی کمان هه ب دابینی دکان، که چی که کان هر بزنان که مک نساخم دن و هموو خزم تکه دکان، سهرایی ئوی ه ندجار ره ژان، سردانمان دکان، بے تایبته ئو که چانیه ما بیا له من نزیک، که کان دیکه ش ئوان وایان داناو، هموو هفت یکه سردانمان دکان.

چندین چیه که هیه، سه باره ب دایکان، دایکی بکه، که ناسیارمان بوو، کوکانی له سانی هشتا تا راپهین پشم رگه بوو، له سانی هشتا و حفت و هشتا و هشت ئو کاتیه ره زهم ب کیمیاوی له زهریه گوندکانی کوردستانیدا، هرردم له مامو و ئوقری نددگرت و بیر کوکانی دکرد.

علی، که چند ساک له بکه کر گورتر بوو، بوو ب پشم رگه له نووندی گوندکانی ره دسهات پشم رگه بوو.

دایکی بکر هردم داوای دکرد ساردانی کوکای بکات، دواپی
ئوای ساردانی کرد، هه ئو و ررر ررر می به عس به کیمیاوی ل و
گوندانی دا،

دایکی بکر تا کچی دواپی کرد، بهه ای به مبارانی کیمیاوی، سینگ
به و کیمیاوییه ژهرایوی بوو بوو، زوو زوو نه خاش دکوت، و
چار سریان دکرد، تا ئو کاتای نه خشیه کای ل توند بوو،
لک تاید کچی دواپی کرد، دایکی بکر ژنکی زر ئازا و بوهر
بوو، هردم دیویست مندا کانی به کو و کچو و لپشچاوی به، ئم
ئومادی هه بوو، به یه کات کچی دواپی کرد، هه موو مندا کانی
لک تکید بوو، کاتک چاو داخست، گومانی ل و نه بوو مندا کانی
د توان، ژبانی خیان به به به، نه وک ت نیا وک خ م لک
به نه و، ح سرت ل دیدا به.

زررک ل دایکان، هه تا ئو کاتای کچی دواپیش دکن، ح سرت
ل دیان د م نه و.

وک ژنک ل گه ک ماندا تا ئو کاتای کچی دواپی کرد، هه
ل بهردم د رگا داد نیش چاو کای کوکای دکرد، هه ندک هه و
هه بوون کوکای سرباز بوو ل شای ع راق و ئراندا ونبوو،
هه ندکی دیک د یانگوت کوکای به دیل گیراو، کچی هه ندک ل و
سربازانی هاوای باسیان ل و دکرد، ل به مبارانی ئرانیه کان
به رکوت و شهید بوو، چ ند سربازک جختان ل و ش دکرد، به چاوی
خ مان لاش کایان بینوو، ک هچ هه ست و خوستی نه بوو، به ی ش
نه یان توانیو ترم کای به نه و، ل پاش به مبارانکردن،
ئرانیه کان هه رشیان هه ناو و د ستیان به س ر ئو ناوچه ی دا
گرتوو.

هه رجونک دایک هردم ل بهر د رگا بوو، ئومادی بوو کوکای
ل دوور و بینه و بهر و لای به تا ل باو ش بکا و ت ت ت
کوکای به بکا.

م زنی دایک ل و دای هچ کات ک نادات تا به خ شگوز رانی مندا و
نه و کانی بینه، خ ندی مندا و نه و کانی گ ور ترین خات،
هه رد میش قس نه رم و نیان کانی ئا است یان دکات.

دایکم تا چ ند رررک پش کچی دواپی پیگوتم: کو م ت م نت گ ور
بوو، پمخ ش مندا و حا ت بینه، وک برای کانی دیکت، ح زم
ل یه ز ماو ندی ت ش بینه.

دا کم: کو م زر گرنگ بچی و ناو مای و حا ی خت چ ند رررک
ج رک یان هه فت یه ج رک س ر ل ئ م ش بدیت، دواتر د بی به باوک
و منیش ل گ مندا ی ت پ د ک نم و ل باو ش د گرم، کو م دنیا
ت نیا ئو سات خ شان یه تیایدای، ت خت و ئ م ش ل و سات

خشان بـبـش مـكـ، ژيان تـنيا كـتـب و دـوام و بارا و سـيران و گـشت نيـ، پـكـهـنـانـي خـزانـيشـ.

هـرچـنـك بـ ئـو ساتـي نـبينـي مـا و حاـي خـم هـبـ، پـشـيمانـم لـوـي دايـكم بـبـشـكـرد لـو ساتـي بـمـبينـ لـنـو ژيا نـكي ديكـدامـ.
زـرجـار دايـكم بـپـكـنـنـو دـيگوتـ: تـ لـرانـكي پـم سـيرـ لـو هـموو كـچـ جوانانـي زانـك كـست بـد نـبوو، تـ ئـو هـموو جارـ دـچـيـ وـاتـان كـچـك نـبوو بـدت بـ، گـرنگ نيـ چ نـتـوـيـك بـ، گـرنگ ئـوـيـ تـ بـينـم لـنـو مـاـي خـتـدا، لـدـرـوـي بـ، لـوـي بـڙي، دـمـوـي بـينـم لـگـو خـزانـكـتـدا قـسـم لـگـوـدا دـكـن، گـرنگ نيـ ئـرانـي، تـانـي، ئـوـوـپـي بـ، گـرنگ ئـوـيـ مـن بـينـم تـ هاوسـرت هـيـ.

دايـكم ژيانـي ناخـشي و سـختـي زـر بـينـبوو، بـيـ هـردـم دـويـست و مندـا و نـوـكانـي هـيچ ناخـشـيـك نـبينـ، كا تـك باسـي يـكـكـمان دـكـرد، كـ دـخـي لـخـراپـيداـيـ، دـيگوتـ: هـر چـنـك دـبـ هاوكـاري بـكـن، پـويـستـي بـچـي بوو بـپـي ئـيـمـكان هاوكـاري بـكـن، چـونـك ژيان ئـوايـ هـر رـژـك يـكـكـكـ دـخـي خـراپ دـبـ، هـر كـسـكـيش لـشـقام و جـادـكان ئـينـجا هـر چـيـك بـ، هاوكـاري بـكـن، ئـينـجا سـواـكـر بـ، يـان هـژار، نـكـن ووتـان وـرگـوـن، ئـگـر پـارـيـكي كـمـيش بـ، هاوكـاري بـكـن.

زـرجـار دايـكم دـيگوتـ: خـمـ بـينـوو، دـخـيان لـوپـيـي باشـيدا بوو، كـجـي لـناكاو هـيچـيان بـسـر هـيچـو نـماو، زـر هـژار كـوتـوون، ديارـ ئـمـش هاوكـاري خـم هـيـ، ديارـ كا تـك دـكـون، خـمـكي ديكـ دـيان هـكـاري بـ دـدـرـنـو، بـيـ ئـو دـبـ خـتان لـو قـسانـ پـارـزن و هـيچـكات ناو و نا تـر و هـكـاري خـراپ نـدـنـ پـا خـمـكي.